

חינוך חברתי צמח משון תשצ"ה

"נעים להכיר"

פציפיות היכרות
עם הכיתה החדשה
והצמקת ההיכרות
עם הכיתה
הוותיקה.

ליקטה וצרכה: אתי כהן רכלת חינוך חברתי ארכי
תשצ"ה

כדור שלג

חומרים:

"כדור נייר גדול, עשוי דפים בגודל שונה העטופים זה את זה כבצל. על כל דף כתובה שאלה או משימה.

מהלך הפעילות:

המנחה זורק את הכדור לאחד המשתתפים. המשתתף אומר את שמו, ואז הוא צריך "לקלף" את הדף העליון, לקרוא בקול רם את הכתוב בו, ולמסור את הכדור למי שהוא בוחר בהתאם להגדרה הרשומה על הדף שקילף. וכך הלאה, עד שנגמר הכדור.

אפשר להוסיף שלב נוסף: כשהכדור נגמר, כל אחד יכול לבחור הגדרה אחת שהופיע על הדפים, ולומר למי הוא היה מעביר את הכדור, אילו הדף היה מגיע לידיה בזמן המשחק.

משימות לדוגמא:

תן/ את הכדור ל...משהו שנועל סנדלים, למי שיש לו עניים כחולות, למי שיודע לרוץ היטב, למשהו שאת/ה אוהב/ת את קולו, למי שיודע/ת לספר בדיחות, למשהו שעזר לך פעם, למשהו שפגעת בו פעם ואת/ה מצטער/ת, למשהו שהיית רוצה לבלות איתו, למשהו שהיית רוצה להתיידד איתו וכו'.

הערה: כדאי לבנות את המשפטים מהקל לכבד, ע"פ מידת הפתיחות הנדרשת או על פי ראות עיניו של המנחה.

אות ועוד אות

מטרה:

להביא להיכרות בין חברי הקבוצה באמצעות ביצוע משימות בקבוצות קטנות.

חומרים:

כרטיסיות ובהן אותיות בצד אחד ובצד השני משימות (ניספח 1).

מהלך הפעילות:

המנחה מפזר את הכרטיסיות על הרצפה כשהאותיות כלפי מעלה.

על המשתתפים לעמוד על הכרטיסים המרכיבים את שמם – לשם כך עליהם להיעזר בידיים וברגליים. משתתפים שהשם שלהם ארוך מ-4 אותיות, ירכיבו את שמם מ-4 אותיות ראשונות של השם.

ייתכן מצב בו כמה משתתפים יזדקקו לאותה אות, מצב שיחייב אותם לסייע אחד לשני לשם הזזת הכרטיסיות.

במצב זה, תיערך היכרות שמית בין המשתתפים, ויוצר שיתוף פעולה ראשוני בניהם. המנחה מחלק את המשתתפים לקבוצות בנות 4 משתתפים בהתאם לשיתוף הפעולה הראשוני שנוצר.

כל קבוצה מקבלת אות משותפת לכל חבריה ותבחר בעצמה אותיות נוספות כל קבוצה הופכת את הכרטיסיות ותבצע את המשימות הרשומות מאחור מליאה:

כל קבוצה מדווחת על משימותיה ותדווח על הדרך בה ביצעו את המשימה.

נספח 1

כתבו ה' נושאים אשר לדעתכם זקוקים לטיפול במדינת ישראל.	מצאו כמה שיותר מילים המתחילות באות ד'.	כתבו ג' רצונות משותפים לחברי הקבוצה	הסבירו מה מסמלת לדעתכם צורת האות ב'	בחרו שם לקבוצה שיתחיל באות א'
י' = 10. חברו 10 דברות שלדעתכם צריכות לחייב את חברי הקבוצה.	מצאו כמה שיותר מילים המתחילות באות ט' הקשורים ליחסים בין חברי הקבוצה.	מצאו לאיזה חיים דומים חברי קבוצתכם.	האות ז' היא סמל לזיכרון. רשמו אירועים שלדעתכם חשוב לזכור אותם.	חברו שיר קצר שהאות ו' תופיע בו לפחות 10 פעמים.

<p>עצבו וציירו סמל לקבוצתכם.</p>	<p>מונתם להיות נאמני ניקיון של ביה"ס הציעו 5 הצעות לשיפור הניקיון בביה"ס.</p>	<p>מה הייתם רוצים שתהיה הפעילות הבאה?</p>	<p>כתבו אילו מקצועות אתם אוהבים ללמוד</p>	<p>חברו שאלות שהתשובה עליהן תהיה כן</p>
<p>רשמו 10 צירופי מילים שהמילה ראש מופיעה בהם.</p>	<p>כשקר לכם מה אתם לובשים? רשמו 10 פריטים לפחות.</p>	<p>ציירו את הקבוצה שלכם בדרך יצירתית</p>	<p>ציירו פרצוף שיתאר את מצב רוחכם עכשיו.</p>	<p>רשמו רשימה של חפצים העשויים מעץ.</p>
<p>מצאו כמה שיותר מילים בנות שתי אותיות המסתיימות באות ן.</p>	<p>רשמו 10 שמות של אנשים המסתיימים באות ם.</p>	<p>רשמו כמה שיותר מילים המסתיימות באות ך</p>	<p>חברו הסבר משכנע מדוע האות ת' היא האות האחרונה.</p>	<p>חברו כמה שיותר מילים מהמילה שקשוקה</p>
			<p>חברו סיפור קצר שהאות ץ' תופיע בו 7 פעמים לפחות.</p>	<p>נסחו מהו סוף עבורכם.</p>

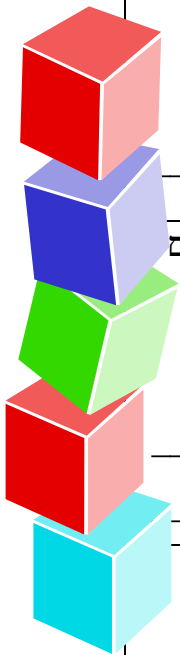
איסוף חתימות-בינגו

מהלך הפעילות:

כל תלמיד מקבל דף פעילות "איסוף חתימות". על כל תלמיד להחתים את התלמידים האחרים בכיתה בהתאם להוראות שבדף. ניתן לשחק במשחק "בינגו". קובעים בכל פעם איזה טור יש למלא. הראשון שמצליח קורא "בינגו" – והוא המנצח בסיבוב. אפשר לציפר את הזוכים בפרס סמלי

דף חתימות של _____

2 תלמידים שצופים בחדשות ערוץ 2 _____1 _____2	תלמיד אחד צמחוני _____1	2 תלמידים שאוהבים מתמטיקה _____1 _____2	3 תלמידים שהם בכורים _____1 _____2 _____3	2 תלמידים שקראו ספר בקיץ _____1 _____2	2 תלמידים שהיו בחו"ל בקיץ _____1 _____2
תלמיד אחד ששונא לאכול מקדונלד _____1	2 תלמידים שאוהבים לאכול שניצלים _____1 _____2	תלמיד אחד שאוהב לצפות ב"אח הגדול" _____1	2 תלמידים שראו את גמר המונדיאל _____1 _____2	תלמיד אחד שאוהב את ביה"ס שמשון _____1	2 תלמידים שאוהבים אייל גולן _____1 _____2
2 שאוהבים לרקוד דבקה _____1 _____2	2 שאוהבים כלבים _____1 _____2	2 שהם בעלי נעליים מידה 39 _____1 _____2	אחד שיום הולדתו חל במזל שלך _____1	2 שאוהבים לשחק כדור-סל _____1 _____2	3 בעלי עיניים חומות _____1 _____2 _____3
2 שצפו במשחקי המונדיאל _____1 _____2	2 שיש להם אחים קטנים _____1 _____2	אחד שצפה בסרט במהלך החופשה _____1	אחד הקורא עיתון _____1	2 שאוהבים לשחק כדורגל _____1 _____2	2 הלובשים גינס כחול _____1 _____2

מגן דוד של היכרות

מהלך הפעילות:

מחלקים את הכיתה לקבוצות של 6 תלמידים. כל קבוצה מקבלת כרטיס פעילות. המנחה מסביר: "לפניכם מגן דוד שבכל צלע רשומה מילה. כל משתתף מתייחס למילה בהתאם לשאלות הרשומות למטה. במליאה – נציג אחד מציג את המשותף ו/או השונה בין חברי הקבוצה.

דף פעילות – היכרות

לפניכם ציור של מגן דוד. בכל צלע רשומה מילה. כל אחד מחברי הקבוצה מתייחס למילה בהתאם לשאלות הבאות:

שם: מהו שמי? האם יש סיפור מאחורי השם?

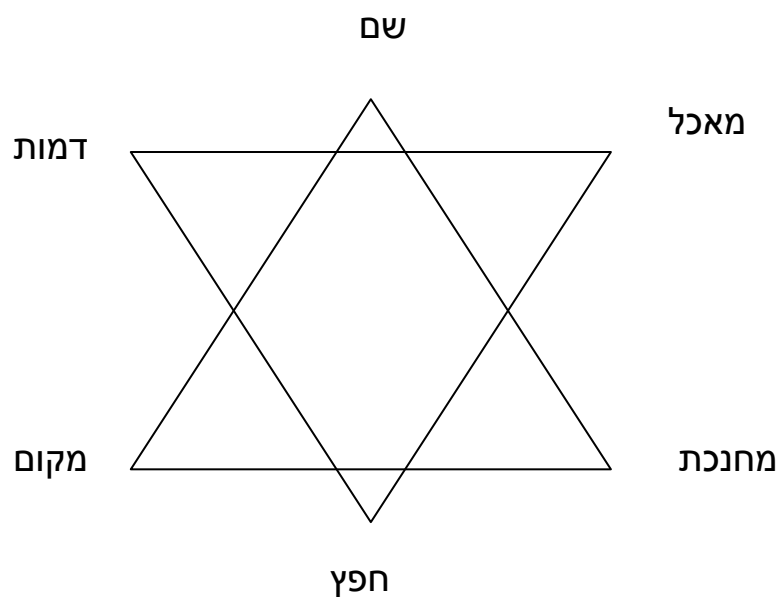
מקום: לאיזה מקום אני "מתחבר"? איזה מקום אני אוהב?

דמות: איזה דמות אני מעריך, מעריך, שואף להידמות? מדוע?

חפץ: איזה חפץ הייתי לוקח איתי לאי בודד? מדוע?

מורה: איזה מחנכת הייתי רוצה שתהיה לי?

מאכל: מאכל האהוב עלי במיוחד.

משחק התכונות

מהלך הפעילות:

המנחה מבקש מהמשתתפים לדמיין שהם נמצאים בעיר זרה, בה הם אינם מכירים איש. הם רוצים ליצור קשר עם התושבים. לשם כך עליהם להציג את עצמם לחברים אחרים בעזרת תכונה אחת בלבד. המנחה מורה לתלמידים לבחור תכונה שבאמצעותה הם רוצים להציג את עצמם, לרשום אותה על דף ולתלות על דש הבגד. המנחה מורה למשתתפים להסתובב בחדר ללא דיבורים, להתבונן בתכונותיהם של אחרים ולבחור בן/בת זוג.

כל זוג משוחח על הנושאים הבאים:

- איך בחרתי את התכונה על עצמי?
- מדוע דווקא תכונה זו?
- האם היו לי התלבטויות? מהן?
- מה אני מרגיש לגבי תכונות שאחרים רשמו?
- איך בחרנו זה את זה?
- האם הבחירה הייתה הדדית?

המנחה מורה לתלמידים להסתובב שוב בחדר. כל זוג בוחר בזוג נוסף ליצירת רביעייה. דיון ברביעייה:

- כיצד התארגנו?
 - מה מאפיין את הקבוצה?
 - מבחינת התכונות – האם הם דומות? הפוכות? משלימות?
 - כל קבוצה בוחרת שם.
- דיון במליאה: נציג מכל קבוצה מדווח על עצמו ועל חברי הקבוצה.

שלום אני קקטוס....

הפעלה זו עושה שימוש במטאפורות כדי להתייחס לצדדים באנשים שטרם באו לידי ביטוי.

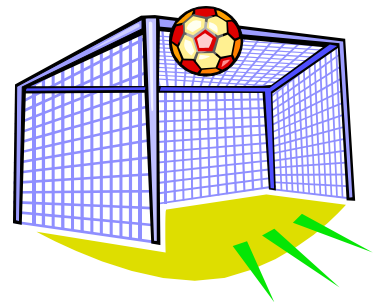
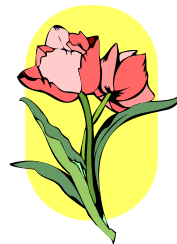
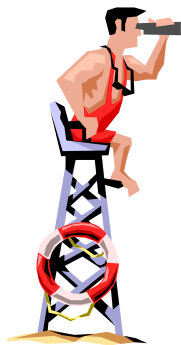
מהלך הפעילות:

מניחים את דף התרגיל (מצורף) במרכז החדר. על הדף מצוירים חפצים וסמלים רבים.

כל משתתף יציג את עצמו באמצעות אחד הסמלים או החפצים שבדף. עליו לחשוב על אסוציאציה, תכונה או סיפור המקשרים בינו לבין החפץ אותו בחר, ולסמן את החפץ על מנת שאחרים לא יוכלו לבחור בו. מומלץ לא לערוך את הסבב לפי הסדר, אלא ע"פ נכונות המשתתפים. עם זאת, יש להקפיד שכל המשתתפים יציגו את עצמם במהלך ההפעלה.

אפשרות נוספת: במקום לבקש מכל משתתף לבחור בחפץ או סימן המאפיין אותו, ניתן לחלק חפצים באופן שרירותי (לתת דפי תרגיל עם ציורים מסומנים עליהם).

כמובן שניתן להוסיף ציורים, תמונות וחפצים כיד הדמיון הטובה.

הכנת כרטיס ביקור חברתי

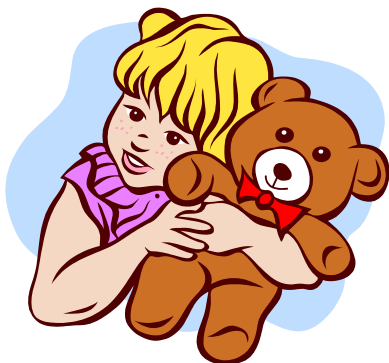
מהלך הפעילות:

כל תלמיד מקבל שמינית בריסטול. עליו לעצב כרטיס ביקור חברתי ע"פ ההנחיות הבאות:

כל אחד בוחר את המידע שהוא מעוניין שיהיה בכרטיס זה, את קישוטו והניסוח. כל אחד יכול לבחור בסגנון כתיבה הנראה לו: רציני, הומוריסטי, עיתונאי, שירי וכדומה.

את כרטיסי הביקור ניתן לתלות בכיתה.

ניתן להדביק תמונה אישית, או תמונות ממגזינים שונים ע"פ בחירה.

"לכל חפץ יש סיפור.."

מהלך הפעילות:

יש לבקש מכל תלמיד להביא מהבית חפץ אישי שהוא

מחובר אליו

התלמידים יושבים במעגל.

כל תלמיד מתבקש לקחת חפץ אישי שלו, לספר את הסיפור האישי שמאחורי החפץ (האם החפץ חשוב לו...ממי קיבל אותו...מה מיוחד בחפץ...וכו').

התלמיד מניח את החפץ במרכז המעגל.

לאחר גמר הסבב, המנחה מורה לתלמידים: "כל תלמיד בוחר חפץ מתוך החפצים שבמרכז, מספר את הסיפור האישי בקצרה ומחזיר את החפץ לבעליו".

"מי אתה?... מי חברך?"

מהלך הפעילות:

כל תלמיד מקבל דף "מי אתה"... ודף "מי חברך".
התלמידים מסמנים בדף ע"פ ההוראות. לאחר מכן הם מסתובבים בחדר ומחפשים חבר ע"פ הקריטריונים שקבעו בדף "מי הם חברך".
התלמידים משוחחים במשך 2 דקות על דברים משותפים. בהינתן האות מתפזרים ומחפשים חבר חדש.

מי אתה?

לפניכם ציורים של מצבים. סמנו בעיגול שלושה דברים שמאפיינים אתכם ומחקו שלושה דברים שאינם מאפיינים אתכם כלל. ניתן לרשום דברים נוספים גם אם אינם מופיעים.

			
שחקו/ית	ליצן/ית	אח/אחות	צייר/ת
			
זללן	מורה	עוזר/ת	טבח/ית
			
לוחם/ת	עצובה/ה	מעצבן/ת	רחמן
			
אדישה/ה	הרפתקן/ית	מנהיג/ה	רקדן/ית
			
שמחה	ביישן/ית	דואג/ת	חברה

מי חברך? מה עוד?

לפניכם ציורים של מצבים. סמנו בעיגול שלושה דברים שהייתם רוצים בחבר.

			
שחקו/ית	ליצן/ית	מנצח/ת	שקדן/ית
			
זללן/ית	מורה	עוזר/ת	ספורטאי/ית
			
לוחם/ת	נדיב/ה	תחרותי/ת	רגיש / ה
			
אדיש/ה	הרפתקן/ית	מנהיג/ה	רקדן/ית
			
שמח/ה	ביישן/ית	דואג/ת	חוגג/ת

אני יכול ב-10, מה מה עוד?

איך?

בהפעלה זו קובעים פגישות עם משתתפים אחרים, על מנת לערוך היכרות בסיסית. ההיכרות עם אדם אחד בכל פעם מורידה חרדות ומאפשרת יצירת קשר ראשוני. ההפעלה מתאימה לקבוצה בה המשתתפים אינם מכירים זה את זה, או חלקם אינם מכירים.

מהלך הפעילות:

מחלקים למשתתפים דף יומן משעה 10:00 בבקר עד 10:00 בלילה (ראה בהמשך). נותנים למשתתפים זמן קצוב (לא רב, 2-5 דקות, תלוי בגודל הקבוצה) כדי להספיק ולקבוע פגישות עם 12 משתתפים אחרים, שאינם מכירים, פגישה אחת בכל שעה. הזמן הקצר עוזר לשבירת הקרח הראשונית. על המשתתפים לקום, לגשת אחד אל השני, להציג את עצמם, לקבוע את השעה המתאימה לשניהם לרשום את שם המשתתף השני על גבי הדף שלהם בשעה המתאימה.

לאחר שיומן הפגישות של המשתתפים התמלא, מכריזים על שעה מסוימת. המשתתפים באותה שעה נפגשים ועורכים היכרות. הפגישה נמשכת עד 5 דקות. חשוב לתת למשתתפים למצות את ההיכרות, אבל לא להתחיל להשתעמם. המנחה מכריז על שעה חדשה וחילופי הפגישות. המשתתפים מסיימים את הפגישה ועוברים לפגישה עם האדם הבא הרשום ביומנם. חוזרים על התהליך: הכרזה על שעה, פגישה וסיום, מספר פעמים. על פי הזמן שיועד ליחידה ולפי מידת ההשתתפות וההנאה של המשתתפים. מכנסים את המשתתפים. השותפים לפגישה האחרונה, מציגים אחד את השני ומספרים לקבוצה מה למדו על בן זוגם.

שעון פגישות

מהלך הפעילות:

מחלקים לכל תלמיד דף "שעון פגישות" (ראה דוגמא בהמשך).
התלמידים מסתובבים בחדר וקובעים פגישות עם עמיתיהם בשעות הרשומות. כל אחד רושם בדף את הפגישות עם מי הוא נפגש.
שלב ב': כל תלמיד שקבע עם עמיתו בשעה מסוימת (נניח שמתחילים עם שעה 12:00 נפגש איתו ודן איתו על נושא לדוגמא: המאכל האהוב עלי).
המפגש נקטע כאשר המנחה מכריז: השעה מאוחרת נא למצוא את הפגישה של שעה 09:00. (לא ע"פ סדר השעות). בהמשך המנחה מכריז על שעות המפגשים ועל הנושאים.

נושאים אפשריים:

- 📧 היחס שלי לחיות מחמד
- 📧 הסרט האחרון שראיתי
- 📧 הזיכרון הכי נעים שלי
- 📧 ביה"ס ממנו באתי
- 📧 חברי הטוב ביותר
- 📧 המשפחה שלי
- 📧 מקום מעניין שביקרתי בו
- 📧 סדרת טלוויזיה חביבה עלי
- 📧 משהו מעניין שעשיתי בחופש
- 📧 מאכל שאני הכי אוהב
- 📧 בעל חיים שאני אוהב
- 📧 מקצוע הלימוד החביב עלי
- 📧 ועוד...ועוד...ועוד.....

שעון פגישות

_____ 12:00

_____ 9:00

_____ 3:00

_____ 6:00

